

⊕ SZÖVEG: H. BEDOUIN ÁRON

PANTANAL EGY SZELET ÉDENKERT

A dereglye hangtalanul siklik a csatornán,
a félhold fehér fényénél éppen csak
kivehetőek a felszint borító vízjácint duzzadt
levelei, amelyek közé csónakunk nyílegyenes,
sötét csíkot fest. Fejlámpáink fényében
a kajmánok szeme körös-körül tucatnyi kék,
lila és vörös gömbként csillog a vízben.
A kormányos hátulról megveregeti a vállam,
és jobbra mutat, a bozótosba, ahol egy
másfajta, sárga szempár világít.
Pulzusom felgyorsul, és a kezem közt
vékony, sípoló hang jelzi, hogy
a vakrendszer feltöltődött, használatra kész.
Jaguárok után járunk, de napok óta
nem láttunk egyetlen nagymacskát sem.
Ez lenne a pillanat?

Mindennek már vagy tizenöt éve, és hamar kiderült, nem jaguárt, hanem csak apró rokonát, az ocelotot sikerült megpillantani és lefotózni. Akkor jártam először a Pantanalban, az esős évszak közepén, amikor víz és sár ural mindent. Azóta többször visszatértem, és minden látogatással egyre inkább igazat adok a helyieknek, akik szerint: „Ha létezett valaha a bibliai édenkert a Földön, azt itt, a Pantanalban kell keresni.”

Kézzelfogható fajgazdagság

A terepen megfigyelhető állatfajokat tekintve a Pantanal az Amazonas vidékénél is sokszínűbb. Ennek oka igen egyszerű: ebben az időszakos vízvilágban kevés a fa, így egyrészt az állatok szinte mind nyílt terepen, a füves mezőségen vagy a sekély vizekben élik életük nagy részét, az erdőlakókat pedig ez idáig

békén hagyták a favágók és az új termőföldre éhes helyiek. Egyelőre a fő problémát a hatalmas marhacsordák legeltetése jelenti, de ezen túl a terület még kevésbé zavart. Ám ki tudja, meddig tart ez az állapot?... Ha ma mégis eszébe jutna valakinek bármi tartósat építeni, a rendszeresen érkező árvíz gon-

FOTÓ: KISS AGNES

A PANTANAL

Dél-Amerika szerkezete és domborzata – távolról nézve – viszonylag egyszerű. Ott van az Andok, a kontinens féloldalas hátgerince, meg a többi... Nos, a „többi” rész ösmasszívumokra (Brazil-pajzs, Guayanai-pajzs), valamint fiatal, feltöltött alföldre-medencékre tagolódik. Ez utóbbiak legdélebbi fekvésű tagja a Paraná–Paraguay-alföld, amely hosszan húzódik az Andok és a Brazil-pajzs között. Vízét mindkét határoló területéről kap, fő folyóit neve is hordozza. Legészakibb, Paraguay, Brazília és Bolívia területére is kiterjedő része a Pantanal. Maga a Pantanal – helyzetét és felépítését, kialakulását tekintve – a mi Alföldünkkel rokon. Magasabb térszínek övezik, az Andok peremének és a Brazil-ösmasszívum domboságai és hegyvidékei. Az innen, például a Mato Grosso vidékéről érkező vízfolyások hatalmas hordalékkúpokat építettek a mély fekvésű terepre – hasonlóan, ahogy ez a mi sík vidékünkön is történt a Kárpátokból érkező folyók esetében. A 100 km-nél is hosszabb, terjedelmes, de igen kicsi lejtésű kúppalástok a lassú folyók és a bőséges hordaléklerakódás otthonai. A szeszélyesen kanyargó, lomha vízfolyásokkal és rendkívül sok lefűződött holtággal tarkított vidék tökéletes síkság. És – ahogy az Alföld egy része a folyószabályozások előtt – időszakosan vadvízország. Csak épp a Pantanalban az előntés és a felszín fejlődése is a nedves szavannaéghajlaton játszódik le.

JACARÉ-KAJMÁN NAPOZIK EGY KISZÁRADÓ TÓ PARTJÁN

Az egykor a pápaszemek kajmán alfajaként ismert jacaré- vagy paraguayi kajmán ma már önálló faj. A Pantanal vizeiben él a világon a legnagyobb állományuk, egyes becslések szerint akár 10 millió egyed

doskodik a nyomok eltüntetéséről. A víz pedig minden novemberben jön, és másfél magyarországnyi területet önt el több mint fél évre.

Ezzel szemben az Amazonas menti esőerdők zártak, a látótávolság kicsi, s a hatalmas fák tövében, a hűvös félhomályban hiába is keresnénk majomcsapatokat vagy madárrajokat, azok többsége fent, a lombkorona többemeletnyi magasságában éli le élete nagy részét. Amelyik állat pedig mégis lemerészkedik a talajszintre, esetleg ott is él, azt a sűrű növényzettől akkor sem vennénk észre, ha tőlünk pár méterre haladna el. A Pantanalban viszont a növények és állatok zöme egy szinten éli életét, és a viszonylagos védettségnek köszönhetően túlságosan nem is fél az embertől. Jó példa erre Jacques Cousteau esete, aki a 80-as években stábjával nekivágott az Amazonasnak, hogy természetfilmet forgasson a pangóvizes élőhelyekről. Néhány hónapnyi sikertelen próbálkozás után végül az egész csapat leutazott a Pantanal területére, ahol pár hét alatt megvolt a nyersanyag.

Fazendák és jaguárok

Reszket a levegő a sárguló fűtenger felett, a távolban a zebumarhák delelnek egy hatalmas pálma árnyékában, csak a farkuk és a fejük mozog ide-oda, ahogy igyekeznek távol tartani a rájuk telepedő légyfelhőket. Nehéz elképzelni, hogy hamarosan amerre a szem ellát, víz borítja majd a tájat, és a tanya (fazenda), ahol éppen arra várok, hogy a száraz forráság alábbhagyjon, csak csónakkal lesz megközelíthető. João Ronda, a gazda szalmakalapjával hessegeti el az arcáról a legyeket, és álmos, vékony hangon mesél az esős évszokról.

– Van, hogy két-három hónapig nem mozdulunk ki innen, mert nincs miért. Élelem van bőven, a marhák vigyáznak magukra, minket meg megesz az unalom. Nem is olyan egyszerű olyankor eljutni a városba: csónakkal, traktorral és busszal, ha min-

den jól megy, három nap alatt Cuiabában vagyunk. Aztán ott meg mit csináljunk?

A marhák feletti pálmafára jácintkék árak szállnak, a parázson sercegő hússzeletek illata hozzánk ér, és mindezt meglepő csend övezi.

Késő délután kiballagok a házigazdával a ház mögé, a gépekhez. Van itt százéves traktor, autókározzéria-halmok, rozsdás szerszámhegyek, minden, amit három generáció gazdái használtak, majd eldobtak. João egy félig szétszerelt, piros traktorra mutat.

– Ahhoz értesz? Tavaly beragadt a kuplung, azóta nem értem rá megszerelni.

Hevesen rázom a fejemet, de gyorsan megnyugtat:

– Nem gond, a következő száraz évszakban eladom a marhák egy részét, és veszek új gépet. Tud-

ad, hogy már ötezer dollárért lehet kapni vadonutú traktort? Igaz, hogy kínait, de mégis.

Alacsonyán jár már a Nap, mikor egy két foci pályányi sártengerhez megyünk. A marhák sötét csíkot tapostak a sekély tó köré, amelyet most kócsagok, jabiru gólyák és rózsás kanalasgémek százai pötytyöznek. Távcsővel jól látható, ahogy a nagyobb gólyák kilós harcsákat dobálnak fel a levegőbe, hogy aztán eltüntessék öblös torkukban. A kanalasgémek és kisebb gázlómadarak vegyes csapatokban szűrnek a tocsogó pangó vizét, míg a magasban bóbítás karakarak köröznek a gyengülő termikekben. João int, és a földre mutat, ahol pár négyzetméternyi területen tapír, mocsári szarvas és jaguár nyomai láthatók a sárban. Láthatóan felélénkül, ahogy mesélni kezd:

– Anyai nagyapám jaguárvadász volt, egész életében ezt csinálta. A keselyűk jelezték a farm tulajdonosának, hogy az egyik marhája már nem él. Akkor hívták nagyapámat, aki lóháton, puskával és egy farka kutya segítségével megkereste és lelőtte az oncát (jaguárt). A sikerdíjakból és bőrök eladásából gond nélkül megélt, ráadásul ő volt a vidék legmenőbb fickója. A jaguárvadászokat általános tisztelet és megbecsülés övezte akkoriban, nem úgy, mint most, amikor börtönbe is kerülhetsz, ha megtalálják nálad a nagymacska bőrét.

Persze elárulja, hogy ő is, meg a szomszédai is a hagyományos módon oldják meg, ha a jaguár rákap a zebukra. Bár a kutya farka kíséretében belovagoló, marcona jaguárvadász alakja már a múlté, a keselyűk lepte, ötszáz dollár veszteséget jelentő

FOTÓ: H. BEDOUIN ÁRON

A CIKK MEGJELENÉSÉNEK TÁMOGATÓJA
AZ STA TRAVEL – STATRAVEL.HU

CSÚCSFORGALOM A TRANSPANTANEÍRA TÖLTÉSÉN

Az esős évszak végén a vizek egészen az út széléig kúsznak, és az állatok mint az árvízi menekültek békésen megférnek egymás mellett. A képen vízidisznó, jacaré-kajmán és örvös csája várja, hogy nagyobb területen mozoghasson

FOTÓ: H. BEDOUIN ÁRON

A LEGNAGYOBB ÁRVIZEK SOKSZOR MÉG A BURKOLT UTAKAT IS ELLEPIK

– aki pedig elakad, az vagy elgyalogol
40-50 km-t egy traktorért, vagy megvárja,
amíg 2-3 hét múlva visszavonul az ár

A PANTANALI CSIKÓS SZILAJ FAJTA – a lova szintűgy. A traktorok és terepjárók népszerűsége ellenére sok szegényebb, vagy éppen hagyományörző pantaneiro inkább felnyergel, és úgy tereli a marhát, jár át a szomszédba, utazik a távoli talponállóba. Ami Európában bűnös felelőtlenség, az itt természetes: mezítláb, egy kézzel, vadul

FOTÓ: MÁTÉ BENCE

FOTÓ: H. BEDOUIN ARON

ŐRSZEM

Az egész kontinensen elterjedt üregi bagoly más állatok elhagyott üregeiben költ, és nappal is aktív

Sokak szerint nincs ok az aggodalomra, hisz a Pantanalban a jaguárok egyedsűrűsége még mindig az egyik legmagasabb a világon, de még konzervatív becslések alapján is a 2600 gazdaság több mint kilencmillió marhája előbb-utóbb eléri azt a szintet, ahol megfelelő szabályozás híján a nagymacskák élettere véglegesen eltűnhet.

FOTÓ: H. BEDOUIN ÁRON

ÁRKON-BOKRON ÁT. A Pantanal belső területein megszokott utazási mód az ilyen. Amikor a víz már túl mély a traktornak, csónakkal utaznak tovább: valahogy el kell juttatni a gázolajat és az alapélelmiszereket a távolabbi tanyákra...

Ár és sár

Míndez nem zavarja kíséromet, akit láthatólag feldobott a jaguártéma, és visszatérve háza árnyékos tornácára, már családfájáról mesél. Ősei a 19. században érkeztek ide nincstelen bevándorlóként, és a mocsárból kijelöltek maguknak egy 2800 hektáros „telket”, ahol marhatenyésztésbe fogtak, és amelyet generációkon át védtek emberektől és jaguároktól, miközben pedig ők, maguk tökéletesen alkalmazkodtak a Pantanal szavannájához. João szerint az iteniek már annyira részesei a környezetnek, hogy saját nyelvük is van. Lelkesen magyarázza, hogy az életüket meghatározó áradások kapcsán mennyi, csak a Pantanalban használatos kifejezés létezik a sár. Egyedül a száraz, kemény sárnak három fajtáját különböztetik el (lama, barro és lodo), de aztán van a marhák által kitaposott sima, nedves sár, a maiado és ugyanennek a barázdált, patalenyomatatos változata, a brocoto. A saras évszak neve cheia, és ilyenkor a derékig érő víz alatt lapuló agyagos, csizmamarasztaló sár neve brejo, míg az iszapos, fekete típus a nedrao...

Bár az Egyenlítőhöz igen közel helyezkedik el, a Pantanal életét mégis évszakok határozzák meg. Ne gondoljunk itt meleg nyárra meg hideg télre, inkább a trópusokra sok helyütt jellemző esős és

száraz évszak kettősségére! Október–november tájékán a Pantanal fölé megérkeznek az első esőfelhők, amelyek változó intenzitással öntözik a területet egészen május–júniusig. A Paraguay folyó, amely a terület fő vízvezetője – bár jelentősen megárad, mégsem tudja elvezetni a nemritkán 1200–1500 mm csapadékot, amely a Portugália-nagyságú, sekély medencét 1–5 m mély vízzel borítja. Az egyedüli, szárazon maradt területek a síkságból éppen csak kiemelkedő, lapos, erdő borította szigetek, amelyek ilyenkor menedéket nyújtanak mindenféle élőlénynek, köztük a számtalan zebumarhának. Az ebben az időszakban állatlesre érkezőnek nehéz dolga van, mert a közlekedés ilyenkor szinte teljesen megáll. A hatalmas vízfelületeket borító vízjácint és óriás vízliliom miatt motorcsónakkal nem halad gyorsabban az ember, mint – mondjuk – lóval, így a menedéket nyújtó magaslatokra körülményes az eljutás. Az esős évszak vége felé a vízfelületek összezsugorodnak, elpárolognak a trópusi nap alatt. A repedezett, kérges sár sokáig megőrzi annak a sok száz állatfajnak a nyomait, amely ilyenkor az itatók és az út menti árkok köré gyűlik. A visszahúzódó árvíz helyén egyből ki-

FOTÓ: H. BEDOUIN ÁRON

A RONDA-TANYA BEJÁRATA
Ha a városból hazatérnek, a főút mellett hagyják az autójukat, és traktorról folytatják; ezt egy óra zötykölődés után leparkolják a vízparton, csónakba szállnak, és három órát eveznek a lápvilágban. Utána még fél óra gyaloglás, és már otthon vannak

DÉL-AMERIKA KERESZTMETSZETE
A déli szélesség 18°-a mentén

zöldül, és hamarosan derékig érő, aransárga kalászatok érlel a vastag szárú perje. Mintha csak az észak-amerikai prérin járnánk, végeláthatatlan fűtenger vesz körül, a hófehér gomolyfelhőkkel teleszórt égbolt pedig ragyogó-kék kupolaként óvja a ritka természeti csodát. Ez az időszak a Pantanalban minden szempontból csúcsezon, a vadon élő és a háziállatok egyaránt most fialnak, és a látogatók tömegei is megérkeznek, az élet pedig továbbra is mindenhol a víz körül forog. Sokan az af-

rikai szavannák jól ismert aszályos hónapjaihoz hasonlítják a Pantanalban a száraz évszak végét, amikor a kevés megmaradt tocsogó mélyén nyüzsgő halakat jabiru gólyák és halászsasok aprítják, a kajmánok pedig egyik kiapadt vízfolyásból a másikba vándorolnak; amikor minden élőlény lélegzet-visszafojtva várja az esős évszak kezdetét jelző első mennydörgést. Ez rendszerint időben meg is érkezik, és a vidék poros, sárga horizontja hetek alatt kizöldül, a víz pedig emelkedni kezd.

Feltároló vízivilág

A világ legnagyobb vízeselőhelyeként ismert terület harmada Bolívia és Paraguay területén fekszik, a brazil rész pedig szinte teljes egészében magántulajdonban van. A nemritkán több ezer hektáros birtokokon leginkább szarvasmarhát tartanak, bár a peremvidékeken újra és újra megpróbálkoznak szójjával és kukoricával. Az UNESCO Világörökség-listáján is helyet kapó területre a legnagyobb veszélyt, mint mindig, most is az ember jelenti. A vízrendszerbe kerülő műtrágyák, rovar- és gyomirtók, a veszélyeztetett állatfajok gyűjtése és elejtése, a területen folytatott aranybányászat szennyező anyagai és a brazil kormány véget nem érő terveit, hogy valamilyen módon megrendszabályozzák és egész évben járhatóvá tegyék a hatalmas mocsárvilágot,

mind bizonytalanná teszik a lápvidék jövőjét. Az egyik legnagyobb beruházás egy út lett volna, amely átszeli a teljes Pantanal északról délre. Az 1970-es években elkezdett építkezés emberleleteket és dollármilliókat követelt, végül a 142. kilométerkőnél alig tíz év múlva abbamaradt. Bár a katonai diktatúra sosem vallotta be a kudarc okát, a helyiek mind egyetértenek abban, hogy végül a víz győzött, egyszerűen elmosta az utat, akárhányszor újraépítették. A mérnöki tervezés akkoriban köszönőviszonyban sem állt a környezetvédelemmel, így történhetett meg az, hogy a Transpantaneira építéséhez az anyagot a nyomvonal mellől emelték ki: a legmagasabb árvízszint fölé kellett érnie az útburkolatnak, így annak teljes hossza mentén egy

3-4 méter magas „gátat” emeltek, amelyhez a földet kétoldalt bányászták ki, gyakorlatilag kettévágva a teljes területet. Az áradások az utat rendszerint a kisebb-nagyobb vízfolyások felett bontották el, a réseket az évek során a helyiek gerendákkal és pallókkal hidalták át. Így született meg a Transpantaneira mai képe, amely önmagában is turistalátványosság: vörös színű, köves-poros út, ahol két autó csak lassítva tud egymás mellett elhaladni, az elejétől a végéig 122 fahíddal, amelyeken áthaladva felgyorsul az ember szívverése. Az akkori környezeti katasztrófát mára kiheverte az élővilág, sőt, a turistákkal együtt hasznot is húz belőle, hisz a száraz évszakban a kevés itatóhoz és tocsogóhoz hasonlóan a Transpantaneira két oldalán

húzódó árok sem szárad ki, így adott a szafarihangulat, amikor az autóból szinte karnyújtásnyira éli életét a mocsárvilág apraja-nagyja. Az esős évszakban is érdemes végigautózni az úton, mert ilyenkor a víztömegből kiemelkedő úttestre gyűlnek össze az úszástól vagy gázolástól kifáradt állatok.

A Pantanal északi, Brazíliához tartozó területeinek fővárosa Cuiabá, ahonnan egyórás autótúró Pconé: itt kezdődik a híres-hírheft mocsári autópálya, hogy aztán 142 kilométerrel délebbre, Porto Joffre poros és apró faluja mellett érjen véget. Innen már csak vízen lehet továbbközlekedni, a Cuiabá folyón motorcsónakkal, majd a Paraguay folyón komppal 3-8 nap alatt jut el a bevállalós utazó a déli területek fővárosába, Corumbába.

FOTÓ: H. BEDOUIN ÁRON

FOTÓ: H. BEDOUIN ÁRON

A MARHAHJTÁS KEMÉNY MUNKA, DE JÓL FIZET

Egy-két hetes, szabadban alvós, marhaterelő munkából utána néhány hónapig megél a család. A marhák csak évente-kétévente kerülnek emberközelségbe, így kezelésükre a legalkalmasabb eszköz a „pantanal korbács”, azaz a bal kézben látható, 5-6 m hosszú vaslánc, a végén szögcsővel fonattal

A PANTANALI GULYA

A fáma szerint eredetileg a pantanali marha könnyebb szállíthatósága érdekében álmodták meg a brazil kormányok a terület úthálózattal ellátását

FOTÓ: H. BEDOUIN ÁRON

BÁR AZ ÓRIÁSTUKÁN A BÉKÁTÓL ÉS MADÁRFIÓKÁTÓL AZ ÓRIÁSSZÖCSKÉIG MINDENT MEGESZIK, a szíve mélyén gyümölcssevő. Az újabb kutatások arra utalnak, hogy a csőr, amely a madár testfelületének átlagosan 40%-át adja, üreges kiképzésével és anyagával fontos hőleadó eszköz

A Pantanal vízi útján

A Paraguay folyón alacsony a vízállás, sok helyütt homokpadok, törmelékszigetek között kanyarog a hajózható útvonal. Bár a komp nem áll meg éjjel sem, a számtalan kikötés és áruakodás miatt lassan halad. A helyiekhez hasonlóan én is kifeszítem a függőágyamat a két korlát közé, és a szemöldökre csúsztatott szalmakalap alól nézem a folyó partján magasodó sűrű bozótost. Bögőmajmok zendítenek rá késő délutáni koncertjükre, a víz felett hangosan rikácsolva papagájok kergetőznek, a napsütötte homokpadokon pedig méteres kajmánok napoznak mozdulatlanul, és csak akkor csúsznak kelleetlenül a vízbe, ha a hajó túl közel halad el előttük. A folyón alig van forgalom, az is inkább az elegánsan kiöltözött külföldi és vidáman átkiabáló, szalonspicces brazil horgászokat szállító motorcsónakokból áll. Néha leelőzünk egy nálunk is lassabb teherhajót, a parancsnoki híd árnyékában bronzbarna, félmeztelen alakok ülnek és néznek komoran a komp utasaira, csak találgatni lehet, merre tartanak, mit szállítanak. Este hamar besötétedik, de a hajónkon az élet csak most kezdődik. Éjjel körül az egyik vízparti tanyánál megállunk: görnyedt, idős ember kapaszkodik fel a fedélzetre, a sze-

FOTÓ: H. BEDOUIN ÁRON

FOTÓ: H. BEDOUIN ÁRON

JABIRU GÓLYA LANDOLÁS KÖZBEN

A neve egy brazil őslakos törzstől ered, jelentése „dagadt nyakú”. A kiszáradó vízállások körül gyakran több százas csapatokban tizedeli a bomlásnak indult haltetemeteket, ezáltal fontos köztisztasági feladatot lát el

A FOLYÓKTÓL MÉG 50-100 KILOMÉTERRE IS GYAKRAN VÍZ ALÁ KERÜLNEK TELEPÜLÉSEK

Ilyenkor a helyiek kedvenc szórakozása, a kora esti sörözős-rumozós focimeccs is elmarad (legalábbis a focimeccsrésze), hisz a pályát méteres víz borítja. A boltba ezalatt csónakkal járnak a háziasszonyok

JÁCINTKÉK ARAPAPAGÁJOK. Az erősen veszélyeztetett faj egyik utolsó élőhelye a Pantanal. Sok helyi vendégház és szafarhotel helyez ki fészekodúkat és élelmet, hogy a közelben tartsa a Föld legnagyobb papagáját

mélyzet pedig készségesen segít neki felpakolni a poggyászat: két szatyrot és négy, keservesen bégető kecskét. A kecskéket a korláthoz kötik, a bácsi körbekínálja a nála levő három üveg meleg sört. Másnap reggelig még számtalan megálló következik, félálomban hallom az emberek kiabálását, a régen látott barátok üdvözleteit, a rakomány zörgését; mire kivilágosodik, megtelik a fedélzet a lápvilág népével, a napszitta, kérges kezű pantaneirókkal. A harmadik nap a kecskéket a komp tetejére száműzik, patáik folyamatosan csúszkálnak a bádoglemezen, miközben a fedélzeten és alatta alig lehet mozdulni a tömegetől. Az egyetlen külföldi vagyok vagy száz helyi között, ennek öröme a komp legtávolabbi sarkából is kézzől kézre adva küldenek felém kétes állagú, sült húsdarabokat, marék diót, fél narancsot vagy egy műanyag pohárban kétujjni, szürkés színű szeszt. Az információ pedig, hogy ízlett-e az ajándék, ugyanúgy indul vissza a feladóhoz, szájról szájra. Zsong és nyüzsg az egész komp, mire az ötödik nap Corumbába érünk. A hajón megismert függőágy-szomszédom, Rafael karon fog a kijáratnál, és egy ott várakozó teherautóhoz vezet.

– Ugye nem gondolod, hogy egyedül vágz neki ennek a porfészeknek? – és nyomatékosan a lába

mellé köp. – Gyere inkább velünk a szüleimhez, itt laknak, nem messze.

Hatórás, gerinctömörítő terepjárázás után meg is érkezünk. A szülők asztalosműhelyt üzemeltetnek a Pantanal déli határánál. A marhatenyésztéssel felhagytak, mert nem volt kifizetődő kétszáz hektáron legeltetni, azóta próbálkoztak faiskolával, bányászattal, végül a bútorgyártásban leltek új irányt. Egyetlen fiuk kertész az egyik legnagyobb pantanali ökohotelben, ahol rendes fizetés mellé ételt-szállást is kap, igaz, évente csak kétszer tud hazalátogatni az alig 60 km-re fekvő szülői házba.

– Gyönyörű ez a vidék, imádom! – szólal meg Rafael, akivel este kicsónakázunk piráját fogni a közeli patakra –, de azért szívesebben laknék a fővárosban, vagy épp Rióban. Ott is sok a turista, és jóval magasabbak a fizetések. Összeszednék egy halom pénzt, és megnyitnám a saját szafariközpontomat itt, a Pantanal vizén. Ezzel a kertészkedős állással nincs sok esélyem jól házasodni.

Álmodozását egy óriás vidrapár zavarja meg: hozánk hasonlóan a helyi halakra vadásznak. A felénk boruló fa tetejéről óriástukán hívja párját, a csónak aljában pedig vöröshasú piráják gyűlnek az esti vacsorához.

– Ez a Pantanal, itt lépten-nyomon találkozni állatokkal.

FIATAL HATÖVES TATU

Húsáért gyakran vadásszák, a kicsinyeit pedig háziállatnak hazaviszik, mint a képen is látható, egy tehenészet épületei között nyugodtan mászkáló egyed

HALPUCOLÁS A PARAGUAY FOLYÓN

A piráják a híruk ellenére nem jelentenek különösebb veszélyt az emberre, csak erősen vérző sebbel nem ajánlott köztük fürdeni (lent)

Vadvízország vonzása

A Pantanal évről évre egyre több látogatót vonz. Terjed a hír, a marhatartó fazendákból hotelek lesznek, az áruszállító teherautókat nyitott szafarikocsikká alakítják át. Bár kétségtelen, hogy ez az egyetlen kiút, a szakemberek mégis óva intenek a túl gyors fejlődéstől. A párját ritkító természetes állapotot a hatalmas magánbirtokok rendszere és a mindent elborító, rendszeres árvíz mentette meg eddig az embertől, de ez nem lesz mindig így. A világ gazdaságilag egyik leggyorsabban fejlődő országaként Brazíliának hamarosan lesz rá lehetősége, hogy megszelídítse ezt a vad vidéket, tengeri hajózásra alkalmassá tegye a Paraguay folyót, befejezze a Transpantaneira építését, vagy éppen aranybányákra és olajvezetékekre adjon létesítési engedélyeket. Az oda látogatókon és a helyieken egyaránt múlik, hogy ne így történjen, és a jaguárok, jabiru gólyák, anakondák, arapapagájok, vízidisznók, piráják és még számtalan más állat és növény továbbra is háborítatlanul élhessen a Pantanal árvizei alatt és felett. ☺

